

Adroddiad crynodeb i rieni a gofalwyr ar Ysgol Gynradd Blaenau

Dyddiad yr arolygiad: Ionawr 2024

gan Estyn, Estyn, Arolygiaeth Ei Fawrhydi dros Addysg a Hyfforddiant yng Nghymru

Trosolwg

Mae'r ysgol yn darparu gofal, cymorth ac arweiniad cadarn ar gyfer ei disgyblion sy'n cynnwys tîm o staff sy'n eu hadnabod yn dda iawn. Mae hyn yn creu awyrgylch dysgu cynhyrchiol sydd yn ei dro yn meithrin agweddau cadarnhaol y rhan fwyaf o ddisgyblion at eu dysgu. Gyda hyn, a'r addysgu a'r profiadau dysgu gwerthfawr a ddarperir gan athrawon, mae llawer o ddisgyblion yn gwneud cynnydd cadarn o'u manau cychwyn.

Mae athrawon yn cynllunio cwricwlwm a gweithgareddau sy'n ennyn a chynnal diddordeb disgyblion yn dda. Mae hyn yn cyfrannu'n dda at wella eu medrau yn gyffredinol, er enghraifft eu medrau llythrennedd a digidol. Drwy adnabyddiaeth drylwyr arweinwyr ynglŷn â meysydd yr ysgol i'w gwella, maent yn ymwybodol o'r angen i gryfhau medrau llafar disgyblion ymhellach a'r cyfleoedd sydd ar gael iddynt gymhwyso'u medrau rhifedd. At ei gilydd, mae disgyblion yn datblygu eu medrau dysgu annibynnol yn addas. Er bod cynlluniau yn eu lle i wella'r meysydd gwella hyn, nid ydynt wedi cael effaith lawn hyd yn hyn.

Mae gwaith y pennaeth dros dro ers cychwyn yn ei rôl yn ddiweddar wedi cynnig sefydlogrwydd i arweinyddiaeth yr ysgol yn dilyn cyfnodau heriol dros nifer o flynyddoedd. Caiff ei chefnogi'n dda gan lywodraethwyr a staff gweithgar sydd ag adnabyddiaeth gadarn o gryfderau a meysydd yr ysgol i'w gwella. Ers ymgymryd â'r rôl tua blwyddyn yn ôl, mae'r pennaeth mewn gofal wedi gosod nodau, amcanion strategol, cynlluniau a pholisïau priodol sy'n canolbwyntio ar fodloni anghenion pob disgybl. O ganlyniad, mae cynnydd, safonau a lles disgyblion, ynghyd ag ansawdd yr addysgu, yn dechrau gwella'n raddol dros y cyfnod.

Er y cryfderau yn yr arweinyddiaeth, mae diffyg sylweddol yng nghyllideb ariannol yr ysgol dros nifer o flynyddoedd. Nid yw'r llywodraethwyr wedi mynd i'r afael â'r diffygion hyn yn ddigon effeithiol.

Argymhellion

- A1 Cytuno a gweithredu ar gynllun adfer i ymateb yn fwriadus i'r diffyg yng nghyllideb ariannol yr ysgol
- A2 Ehangu cyfleoedd i ddisgyblion gymhwyso eu medrau rhifedd ar draws y cwricwlwm
- A3 Cryfhau medrau llafaredd disgyblion
- A4 Gwella'r ddarpariaeth er mwyn cefnogi disgyblion i ddatblygu eu medrau dysgu annibynnol

Beth sy'n digwydd nesaf

Bydd yr ysgol yn llunio cynllun gweithredu i fynd i'r afael â'r argymhellion o'r arolygiad.

Cyd-destun yr ysgol

Enw'r darparwr	Ysgol Gynradd Blaenau
Awdurdod lleol	Cyngor Sir Gâr
Iaith y darparwr	Cymraeg
Math o ysgol	Cynradd
Nifer y disgyblion ar y gofrestr	38
Nifer y disgyblion o oedran ysgol statudol	34
Nifer mewn dosbarthiadau meithrin (os yw'n berthnasol)	1
Canran y disgyblion sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim dros gyfartaledd o dair blynedd (Canran genedlaethol y disgyblion sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim dros gyfartaledd o dair blynedd yn y sector Cynradd yw 23.7%)	23.0%
Canran y disgyblion y nodwyd bod ganddynt anghenion dysgu ychwanegol (a) (Canran genedlaethol y disgyblion y nodwyd bod ganddynt anghenion dysgu ychwanegol yn y sector Cynradd yw 13.2%)	3%
Canran y disgyblion sy'n siarad Cymraeg ar yr aelwyd	23.3%
Canran y disgyblion sy'n siarad Saesneg fel iaith ychwanegol	3%
Dyddiad penodi'r pennaeth	26/02/2024
Dyddiad yr arolygiad blaenorol gan Estyn (os yw'n berthnasol)	04/01/2016
Dyddiad dechrau'r arolygiad	29/01/2024

Ⓜ Hawlfraint y Goron 2024: Gellir aildefnyddio'r adroddiad hwn yn ddi-dâl mewn unrhyw fformat neu gyfrwng ar yr amod y caiff ei aildefnyddio'n gywir ac na chaiff ei ddefnyddio mewn cyd-destun camarweiniol. Rhaid cydnabod y deunydd fel hawlfraint y Goron a rhaid nodi teitl yr adroddiad penodol.

Dyddiad cyhoeddi: 03/04/2024

Sylwer, efallai na fydd y ffotograffau sy'n cael eu dangos yn rhai o'r ysgol sy'n destun yr adroddiad hwn.